
ПРОГЛАС

Издание на Филологическия факултет
при Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”

кн. 2, 2014 (год. XXIII), ISSN 2367-8585

ПОВИШЕНИЯ

На 27 февруари 2014 г. научно жури присъди на **Пенка Пехливанова (Бурова)** научната степен **доктор на филологическите науки** след защита на дисертация на тема *От мотивираност към произволност и обратно (Мотивираност на езиковия знак, или как думите говорят за нещата)*. Трудът представя първи опит за българската лингвистика и върху материал главно от българския език

да се разгледат същността и функциите на вътрешния мотив (наричан в рускоезичната и в българската лингвистика вътрешна форма) и на мотивираността на езиковия знак.

В теоретичната част е разкрита същността на мотивираността като следствие от мотивацията и като качество на думата, което позволява да се осъзнае връзката между звученето и значението ѝ. Дефиниран е вътрешният мотив като част от лексикалното значение, разкриващ причината един обект да се назове точно по този начин. Разгледани са релациите мотивираност и конвенционалност, условност, прозрачност, вътрешен мотив и лексикално значение. Вътрешният мотив е изведен като важна когнитивна структура в езиковото съзнание, като фактор за осъзнаване, разбиране и правилна употреба на думите.

Анализирани са три групи от думи, а именно детски, звуко-подражателни думи и два вида собствени имена, за да се изследват проявите и функциите на вътрешния мотив. Правят се и изводи с приложен характер: познанието за вътрешния мотив е опора за разбиране на значението, мнемоничен похват при езиковото овладяване, стратегия за справяне с правописни трудности, важен момент в лексикографската практика при представяне на лексикалното значение.

Пенка Пехливанова (Бурова) работи като преподавателка във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Завършила е българска филология в същия университет, след което е работила като учителка, като преподавателка по български като чужд език, като езиково-стилов редактор на научна литература. От 2000 г. е „доктор“ след защита на дисертация на тема *Глаголната метонимия в съвременния български език*.

Изследванията ѝ са в областта на психолингвистиката, на лексикалната семантика и лингвистичната прагматика, на методиката на ранното чуждоезиково обучение, на езиковата култура и практическата граматика на българския език, на българската лексикография.

Авторка е на **монографиите**: *Глаголната метонимия. Семантика и прагматика*. В. Търново: Faber, 2001; *Когнитивно развитие в чуждия език. Психолингвистични и методически аспекти на обучението по чужд език на деца*. В. Търново: Унив. изд. „Св. св. Кирил и Методий“, 2003; *Чуждите думи – никога свои. Психолингвистичен механизъм на употребата*. В. Търново: Ивис, 2014.

Съавторка е на речници на българския език като: *Съвременен тълковен речник на българския език с илюстрации и приложения*. В. Търново: Елпис, 1994; *Речник на чуждите думи в български*. В. Търново: Елпис, 1995, и др.